

Raad van de
Europese Unie

Brussel, 15 december 2014
(OR. en)

16559/14

CO EUR-PREP 48
POLGEN 186
ENV 967
ENER 501
MI 980
RECH 473
COMPET 666
IND 376
ECOFIN 1169
SOC 857
EDUC 347
TELECOM 234
JAI 994
EMPL 198
AG 21

NOTA

van: het voorzitterschap
aan: Raad

Betreft: Europa 2020-strategie - tussentijdse evaluatie
- Syntheseverslag

Voor de delegaties gaat hierbij het syntheseverslag van het voorzitterschap over de besprekingen en de belangrijkste politieke boodschappen van de verschillende Raadsformaties met betrekking tot de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie.

SYNTHESEVERSLAG VAN HET VOorzITTERSCHAP

Inleiding

Zoals aangekondigd in het tijdschema (doc. 11645/14) dat het voorzitterschap op 23 juli 2014 aan de Raad (Algemene Zaken) heeft gepresenteerd, heeft de Raad in de tweede helft van 2014 een breed politiek debat gehouden over de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie. Dit verslag bevat een samenvatting van de bijdragen van de ministers bevoegd voor financiën, werkgelegenheid en sociaal beleid, volksgezondheid, interne markt en industrie, onderzoek, vervoer, telecommunicatie, energie, milieu, onderwijs, cultuur, landbouw en cohesie. Er is rekening gehouden met de conclusies die de Raad in het kader van die besprekingen heeft vastgesteld. Ook is er rekening gehouden met de besprekingen van de jaarlijkse groeianalyse 2015 in de Raad, voor zover daarin het stroomlijnen van het Europees semester aan de orde was.

Alle Raadsformaties hebben de kernpunten van de evaluatie besproken, namelijk de vraag of de Europa 2020-strategie doeltreffend wordt uitgevoerd en de noodzaak om het beheer van de strategie te stroomlijnen. Zij hebben ook de specifiek onder hun bevoegdheid vallende aspecten van de strategie besproken.

Naar aanleiding van een voorstel van het Italiaanse voorzitterschap is de evaluatie halverwege van de Europa 2020-strategie ook besproken tijdens de sociale driepartijtop op 23 oktober 2014.

De belangrijkste resultaten van de debatten in de Raad worden hieronder toegelicht. De Commissie wordt verzocht deze bij het opstellen van haar tussentijdse evaluatie van de strategie in aanmerking te nemen. Komende voorzitterschappen wordt verzocht deze resultaten in de planning van het Europees semester mee te nemen. De Raad zal zich, conform het tijdschema van het aantredende voorzitterschap (doc 16496/14), in het voorjaar van 2015 opnieuw over de tussentijdse evaluatie van Europa 2020 buigen.

Belangrijkste resultaten van de debatten in de Raad over de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie:

- De huidige Europa-2020-strategie over groei en banen blijft van belang en blijft gelden. De vijf kerndoelen zijn goed en sporen met de huidige grote uitdagingen die Europa de komende 5 jaar het hoofd moet bieden. De inspanningen moeten derhalve worden gericht op een effectieve toepassing en een beter gebruik van bestaande instrumenten, om te voldoen aan de huidige doelen en doelstellingen. Als er nieuwe of bijkomende doelen worden gesteld zou dat de doeltreffendheid van de strategie kunnen ondermijnen.
- De economische crisis heeft ernstige gevolgen gehad voor de economische en sociale ontwikkeling in Europa en dus ook voor het vermogen om de Europa-2020-doelstellingen te bereiken. Daarom moet Europa ernaar streven ambitieuzer te zijn wanneer het de strategie heroriënteert door middel van een beter evenwicht tussen de begrotingseconomie en de reële economie.
- Er kan veel meer vooruitgang worden geboekt in de richting van de doelstellingen van de strategie als er wordt gezorgd voor een duidelijkere en specifiekere koppeling naar het Europees semester, met name tussen de doelstellingen en de instrumenten ervan. Dit zou bevorderlijk zijn voor de noodzakelijke structurele hervormingen op alle kerngebieden van de strategie.
- In dit verband moet er een beter beheerskader komen met een grotere betrokkenheid van de diverse sectoren en actoren in het Europees semester, wat het makkelijker zal maken de Europa 2020-strategie coherent te implementeren. Betere coördinatie van en samenwerking tussen de diverse sectoroverschrijdende Raadsformaties en voorbereidende instanties ervan zullen helpen bij de verwezenlijking van deze doelstelling en tegelijk de aandacht blijven vestigen op groei en banen. Algemeen moet er een evenwichtigere integratie komen van de economische, sociale en ecologische dimensies.
- Op praktisch niveau moet het proces van het Semester worden verbeterd zodat wordt gewaarborgd dat de landspecifieke aanbevelingen (LSA) worden uitgevoerd. De in de groeianalyse 2015 voorgestelde hervormingen komen tegemoet aan een groot aantal opmerkingen van de Raad en moeten in de praktijk worden gebracht. Manieren om het proces verder te verbeteren zijn bijvoorbeeld: i) een herzien tijdschema voor het Europees semester, dat een betere raadplegingsprocedure op basis van tijdige en passende informatie mogelijk maakt, ii) gerichtere landspecifieke aanbevelingen, iii) meer eigen verantwoordelijkheid en verantwoording voor de lidstaten inzake landspecifieke aanbevelingen (zoals groepsdruk en ijking) , iv) waar passend een minder prescriptieve benadering van de LSA met meer flexibiliteit voor de lidstaten bij het bepalen van welke maatregelen er moeten worden genomen en tot slot, v) voldoende monitoring en follow-up binnen het semester.

- De meerwaarde van de vlaggenschipinitiatieven van Europa 2020 op het terrein was vaak beperkt en de resultaten waren wisselend. Van deze initiatieven moeten die met de hoogste meerwaarde zoals de digitale agenda voor Europa (DAE) en die voor O&O en klimaat en energie in een of andere vorm blijven bestaan maar er is ruimte voor verbetering. Brede beleidskaders en het prioriteren van maatregelen per gebied werden belangrijk geacht, maar niet noodzakelijkerwijs in de vorm van vlaggenschipinitiatieven.
- Gebieden die speciale aandacht vragen bij de evaluatie en verdere uitvoering van de Europa-2020-strategie zijn voltooiing (en betere integratie) van de eengemaakte markt binnen de strategie, verwezenlijkt door integratie van de EU-beleidsonderdelen. Dat zal helpen de beleidsmaatregelen gericht te houden op het verwezenlijken van groei, banen en concurrentievermogen en dat zou een erkenning zijn van het potentieel dat andere sectoren hebben om bij te dragen aan de economie.
- Vooral het belang van groene economie en het vergroenen van het Europees semester is benadrukt. Omschakeling naar een hulpbronnenefficiënte circulaire economie zou bijdragen aan de duurzame groei en een duurzaam concurrentievermogen van Europa in een gemondialiseerde wereld. Ook werkgelegenheid en sociaal beleid moeten worden geïntegreerd als bijdrage aan groei in de EU. In een coherent economisch beleid dient rekening te worden gehouden met de sociale gevolgen en moet een inclusieve aanpak waarin onderwijs, welzijn en armoedebestrijding hun plaats hebben, voortdurend worden benadrukt. Zo zal dat dienen voor het propageren van een betere levenskwaliteit, van werk en sociale insluiting, die onder de crisis te lijden hebben gehad. De culturele en creatieve sectoren kunnen hun rol vervullen, onder meer door de vaardigheden te propageren die cruciaal zijn voor de ontwikkeling van innovatie en ondernemerschap in alle sectoren. Benadrukt is tevens dat ook de sportsector, met inachtneming van het subsidiariteitsbeginsel, een waardevolle rol heeft als instrument voor sociale samenhang en inclusie. Een volledig en efficiënt vervoersinfrastructuurnetwerk, waarbij de TENs een krachtig instrument zijn voor het benutten van het potentieel van de interne markt en voor het verbeteren van de toegang van alle regio's, een werkende eengemaakte digitale markt en vooruitgang naar een Energie-unie leveren ook bijdragen aan de economie. Ook de bijdragen van alle sectoren (zoals bijvoorbeeld onderzoek en innovatie, sport, onderwijs, landbouw, telecom en energie, cohesiebeleid) werden benadrukt.

- Zowel publieke als particuliere investeringen zijn essentieel voor het verwezenlijken van groei en banen. Dat zou meehelpen de EU met succes uit de crisis te laten komen en een basis zijn voor het verwezenlijken van de Europa-2020-doelstellingen. Er is bijzondere nadruk gelegd op de behoefte aan meer investering in mensen en vaardigheden zodat zij goed zijn voorbereid op de digitale economie en andere groeisectoren. Het investeringsprogramma van Commissievoorzitter Juncker is belangrijk en moet worden geplaatst in de context van de strategische agenda van de Europese Raad, met bijzondere aandacht voor groei. De Europa-2020-doelstellingen moeten ook volledig worden opgenomen in het Europees structuurfonds en investeringsfonds.

Economische en Financiële Zaken

De Raad economische en financiële zaken (ECOFIN) heeft twee debatten gevoerd over de tussentijdse evaluatie van de Europa-2020-strategie en de uitvoering ervan middels het Europees semester, en wel op 8 juli en 9 december 2014. Bij het meest recente debat werd uitgegaan van een gezamenlijk advies van het EFC en het EPC (doc. 16228/14).

De ministers zien de Europa 2020-strategie als een vooruitgang in vergelijking met de Lissabonstrategie, en zijn het erover eens dat de resultaten tot dusver niet mogen worden onderschat. De kerninzet van de strategie blijft grotendeels adequaat en een volledige herziening is niet gerechtvaardigd. Ondanks de te verwachten moeilijkheden bij het verwezenlijken van alle doelstellingen tussen nu en 2020 is de Raad Ecofin van mening dat de doelstellingen nog steeds relevant zijn en dat moet worden vastgehouden aan het ambitie-niveau. Bijkomende kerndoelen voor een doeltreffender verwezenlijking van de Europa-2020-doelstellingen zijn niet nodig en zouden zelfs de gerichtheid kunnen schaden door strijdige prioriteiten te creëren en de politieke agenda te overbelasten. Indicatoren voor het evalueren van het succes van de strategie bij het bereiken van specifieke doelen moeten eenvoudig, vergelijkbaar en bovenal resultaatgericht zijn.

De Europa-2020-strategie is het antwoord op structurele zwakke punten die de oorzaak zijn van lage groei en lage productiviteit. Ook weerspiegelt de strategie de EU-uitdagingen in verband met de mondiale concurrentie, vergrijzing en houdbaarheid op de lange termijn van overheidsfinanciën, werkloosheid, armoede, de uitstoot van broeikasgassen en de propagering van een efficiënter gebruik van hulpbronnen. De economische crisis heeft een aantal problemen verergerd, in het bijzonder de lage productiviteitsgroei, een teruggang in het economisch groeipotentieel en een verhoging van de langdurige werkloosheid en de werkloosheid onder jongeren, wat heeft geleid tot meer sociale nood. De strategie moet derhalve worden gericht op een snelle en gecoördineerde uitvoering van ambitieuze structurele hervormingsagenda's die moeten leiden tot een toename van de economische groei en de werkgelegenheid op de korte termijn en tot een structurele verbetering van het duurzame groeipotentieel op de lange termijn.

Meer bepaald kwam de Raad Ecofin tot de conclusie dat de brede Europa 2020-doelstellingen nauwer aan relevante beleidsgebieden en -instrumenten moeten worden gekoppeld, en met name aan het Europees semester en de landspecifieke aanbevelingen. Om instrumenten en doelstellingen beter op elkaar af te stemmen werd het ook nodig geacht de bestaande vlaggenschipinitiatieven van Europa 2020 kritischer te bekijken. Het verwezenlijken van de kerndoelen vordert traag, en het kan dus nodig zijn de vlaggenschipinitiatieven concreter in te vullen. Ook het instrument van de eengemaakte markt moet op zowel EU- als nationaal niveau hoger op de agenda komen. In dit verband moet specifiek aandacht worden geschonken aan een verdere openstelling van de markt en verdere integratie in diensten- en netwerksectoren zoals energie en de stimulering van een digitale eengemaakte markt.

Bij het implementeren van structurele hervormingen moet meer ambitie worden getoond. Landspecifieke aanbevelingen zijn een sleutelinstrument in dit verband, maar het implementeren ervan gaat te traag. Om daarin verbetering te brengen moeten de LSA concreter en beter uitvoerbaar zijn en er moeten explicietere prioriteiten in worden gesteld. De lidstaten erkennen in het algemeen ook dat de procedure van het Europees semester meer monitoring en follow-up behoeft. Een meer gestructureerde uitvoering van de aanbevelingen in de loop van het jaar zou in dat opzicht gunstig zijn.

Lidstaten kunnen tot meer en betere verantwoording van hun beleid worden bewogen door het opvoeren van de collegiale pressie, het uitwisselen van goede werkwijzen en het ijken van beleidsmaatregelen. Ter ondersteuning van de eigen nationale verantwoordelijkheid en om meer recht te doen aan de multilaterale aard van het toezicht, moet worden gedacht aan een breder debat over essentiële horizontale beleidskwesties. Algemeen werd gesteld dat eigen verantwoordelijkheid en collegiale druk zouden worden gestimuleerd door een tijdschema van het Europees semester met meer tijd voor analyse, dialoog met de lidstaten en toezicht op de uitvoering van de LSA. De analyse van de Commissie die de LSA onderbouwt moet voorafgaan aan de publicatie van de ontwerp-LSA worden bekendgemaakt zodat de lidstaten die kunnen bespreken, zoals in de groei-analyse van 2015 wordt geopperd. Op nationaal en Europees niveau kan een grotere inspanning worden geleverd om met de nationale parlementen en sociale partners een structurele dialoog aan te gaan, als stimulans voor het nationale beleidsdebat over de LSA.

Werkgelegenheid en Sociaal Beleid

De Raad Werkgelegenheid en Sociale Zaken heeft in het kader van de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie op 16 oktober 2014 een oriënterend debat gehouden, waarin met name aandacht is besteed aan de evaluatie van het Europees semester. Voorts hebben de ministers tijdens de Raad Epsco van 11 december, naar aanleiding van de presentatie van het governancepakket voor het Europees semester 2015, een gedachtewisseling gehouden over de jaarlijkse groeianalyse, het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid en het waarschuwingsmechanismeverslag.

De ministers onderstreepten met betrekking tot de Europa-2020-strategie dat de Europa 2020-doelstellingen inzake werkgelegenheid en sociale inclusie nog steeds relevant zijn en niet mogen worden gewijzigd. Nu komt het erop aan deze doelstellingen te verwezenlijken door de bestaande instrumenten beter te benutten en beter op de huidige context in te spelen.

Crisismanagement, zo constateerden de ministers, was tot dusver vooral gericht op begrotingsconsolidatie en macro-economische aspecten, maar de tijd is nu rijp om ook het werkgelegenheids- en sociale beleid in alle relevante beleidsgebieden mee te nemen. In een coherent economisch beleid hoort rekening te worden gehouden met de sociale gevolgen van dat beleid, en moet op werkgelegenheid en sociale cohesie worden ingezet. Daarom is het noodzakelijk dat de beheersstructuren evenwichtiger worden: zowel op comité- als op Raadsniveau is meer samenwerking en synergie nodig, met name tussen de Epsco- en de Ecofin-formatie. Ook de EMU moet de sociale dimensie van haar beheer en werking verder ontwikkelen.

Onderstreept werd dat met name de investeringen in mensen en vaardigheden moeten worden opgevoerd. Overheid en privésector moeten investeren om de groei aan te jagen en de reële vraag aan te zwengelen, en zo de Europese economie uit het slop te halen.

Met het oog op werkgelegenheid en sociale doelstellingen moet de EU zich krachtiger aan gendergelijkheid committeren. Bij het implementeren van de strategie moet meer aandacht gaan naar de rol van vrouwen op de arbeidsmarkt en in de samenleving in haar geheel.

De doeltreffendheid van de vlaggenschipinitiatieven werd uiteenlopend beoordeeld. Sommige ministers zien geen reëel effect op nationaal niveau, en zijn van mening dat alleen de vlaggenschipinitiatieven met een aantoonbare meerwaarde moeten worden voortgezet.

Om de doelstellingen van Europa 2020 dichterbij te brengen moet het verband tussen de strategie en het Europees semester duidelijker en specifiekere worden. Verschillende ministers erkenden globaal de verdiensten van het Europees semester, en tekenden met name aan dat het een belangrijke rol speelt bij het ondersteunen van de moeilijke structurele hervormingen die de lidstaten uitvoeren. Toch werd herhaald dat er verbeteringen nodig zijn om de strategie efficiënter te maken. Zij drongen met name aan op een ruimer tijdschema: dit zou het overleg zowel in de lidstaten, met alle relevante belanghebbenden, als in de Commissie meer diepgang geven. Wat de "uitvoeringskloof" voor de landspecifieke aanbevelingen betreft, werd andermaal gewezen op drie belangrijke elementen: meer eigen verantwoordelijkheid, meer manoeuvreerruimte voor de lidstaten bij de keuze van maatregelen en instrumenten en minder dirigistische aanbevelingen. De ministers wezen er met nadruk op dat het, met het oog op gedegen bilaterale besprekingen, essentieel is dat de analyse en de werkdocumenten van de Commissiediensten nog vóór de bekendmaking ervan informeel worden verspreid. Het scorebord van sociale en werkgelegenheidsindicatoren vormt volgens de ministers een positieve bijdrage.

Wat betreft de jaarlijkse groeianalyse spraken een aantal ministers uitdrukkelijk hun tevredenheid uit over de nieuwe driepijler-structuur van de groeianalyse van 2015. De meeste lidstaten zijn voorstander van een stroomlijning en vereenvoudiging van het semesterproces. Sommige delegaties zouden deze wijzigingen al in 2015 willen doorvoeren, maar andere wachten liever het resultaat van de tussentijdse evaluatie af.

Een grotere mate van verantwoordelijkheid in het proces werd door velen benadrukt als belangrijke doelstelling. Er werden kanttekeningen geplaatst bij de geplande integratie van de sociale en werkgelegenheidsindicatoren in de procedure van macro-economische onevenwichtigheden, een zaak van de Raad Ecofin. Als de bevoegdheden van de Raad Epsco worden gerespecteerd, zou dat kunnen leiden tot overlappings in het besluitvormingsproces. Als mogelijke verdere verbeteringen van het proces werden een tweejaarstramien van de semesterroefening en mogelijke gezamenlijk zittingen van Epsco/Ecofin voorgesteld.

Volksgezondheid

In het kader van de tussentijdse evaluatie van Europa 2020 heeft de Raad Epsco (deel volksgezondheid) op 1 december 2014 van gedachten gewisseld.

De ministers van Volksgezondheid memoreerden dat de sector volksgezondheid een belangrijke bijdrage levert aan de economische groei en de werkgelegenheid, bijvoorbeeld door een langer arbeidzaam leven, hogere productiviteit, minder kosten als gevolg van slechte gezondheid, betere onderwijsresultaten en sociale insluiting. De Raad Epsco stelde in zijn conclusies van 6 juni 2011: "Investerings in de gezondheidssector moeten worden onderkend als een factor die bijdraagt aan economische groei. Gezondheid is niet alleen waardevol op zich, het is ook een voorwaarde voor economische groei."

Een aantal delegaties wilde de rol van een goede gezondheid van de bevolking bij het verwezenlijken van de doelstellingen van de Europa-2020-strategieën en een aantal van de hoofddoelen ervan (zoals werkgelegenheid, onderzoek en innovatie) beter doen uitkomen. Er was echter geen steun voor de toevoeging van specifieke kerndoelen of subdoelen op het gebied van volksgezondheid. Uitwisseling van informatie en goede werkwijzen om de duurzaamheid en de efficiëntie van de gezondheidsstelsels van de lidstaten te verbeteren werden gezien als de beste manier om verder vooruit te komen.

Benadrukt werd dat de organisatie en verstrekking van gezondheidsdiensten en medische zorg en de toekenning van middelen daarvoor, behoren tot de bevoegdheden van de lidstaten, die in het proces van het Europees semester en ook in de landspecifieke aanbevelingen (LSA) moeten worden gerespecteerd. De samenwerking tussen de voorbereidende instanties van de Raad in de gezondheidssector en het Comité voor sociale bescherming voor de beoordeling van LSA op het gebied van de volksgezondheid moet voortgaan en worden versterkt. Ook moet worden gedacht aan een gezamenlijke beoordeling, door deze instanties, van de uitvoering van LSA op het gebied van de volksgezondheid.

Op nationaal niveau moet er meer aandacht uitgaan naar de resultaten van de gezondheidsstelsels. Daartoe moeten er gezondheidsindicatoren worden ontwikkeld en moet het gebruik van de Health Systems Performance Assessment (HSPA) (beoordeling van de prestaties van de gezondheidszorg) worden bevorderd. Dit moet worden aangepast aan de nationale omstandigheden, maar het uitwisselen van goede werkwijzen op EU-niveau aangaande zo'n beoordeling zou een meerwaarde opleveren. Er bestaat nu geen afspraak over het gebruik van de prestatiebeoordeling van de gezondheidsstelsels bij het opstellen van LSA.

Ook is er op nationaal niveau meer coördinatie nodig tussen ministeries van volksgezondheid en andere actoren in het Europees semester, met name ministeries van financiën, werkgelegenheid en sociale bescherming.

Concurrentievermogen

De Raad Concurrentievermogen heeft in het kader van de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie een oriënterend debat gehouden; op 25 september 2014 ging het debat over de interne markt en het concurrentievermogen van de industrie, op 26 september 2014 over onderzoek.

Interne Markt en Industrie

De ministers waren het erover eens dat de doelstellingen en streefcijfers van de Europa 2020-strategie overeind blijven. De tussentijdse evaluatie mag niet tot een wildgroei van nieuwe doelstellingen leiden: groei en banen blijven de hoofdzaak. De eengemaakte markt en het concurrentievermogen van de industrie zijn essentiële factoren in dit verband, en de ministers willen deze aspecten duidelijk in de strategie verankerd zien.

Verschillende ministers drongen erop aan de doelstellingen van de Europa 2020-strategie en het Europees semester beter op elkaar af te stemmen. De ministers spraken hun waardering uit voor het Europees semester en de landspecifieke aanbevelingen - de instrumenten waarmee de strategie moet worden uitgevoerd -, maar de meesten vinden dat de uitvoering verbetering behoeft. De belangrijkste factor in dit verband is een grotere verantwoordelijkheid van de lidstaten. Dit kan volgens de ministers worden bewerkstelligd door de dialoog met de Commissie vóór de bekendmaking van de aanbevelingen te intensiveren, en door een tijdschema aan te houden dat echte betrokkenheid van nationale belanghebbenden mogelijk maakt. Ook zou het nuttig zijn de procedures van het Europees semester te stroomlijnen.

Verschillende ministers drongen erop aan meer in te zetten op sectoren met een hoge toegevoegde waarde zoals digitale diensten/diensten met een hoge toegevoegde waarde, innovatie en sleuteltechnologieën. Ook het door Commissievoorzitter Juncker aangekondigde Investeringsplan voor Europa, dat op 26 november 2014 is vastgesteld, wordt in dit verband door een aantal ministers van belang geacht: zij gaan ervan uit dat het de industrie ten goede zal komen, met de nadruk op de digitale, de vervoers- en de energiesector.

Velen beklemtoonden dat de Raad Concurrentievermogen, en met name de Groep op hoog niveau concurrentievermogen en groei, een grotere rol moeten krijgen. Verschillende ministers drongen er in dit verband op aan het werk van de Raadsformaties Concurrentievermogen en Economische en Financiële Zaken beter te coördineren.

De meeste ministers wezen andermaal op het cruciale belang van onderzoek en innovatie (O&I) als aanjagers van banencreatie en groei en toonden zich in dat verband ingenomen met de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie en de nieuwe mededeling van de Commissie, getiteld "Onderzoek en innovatie: de bronnen van toekomstige groei" (juni 2014). De meeste ministers waren van mening dat het ambitieniveau van de Europa 2020-strategie - 3 % van het bbp van de EU voor onderzoek en ontwikkeling - moet worden aangehouden, ook al hinken de meeste lidstaten achterop.

Het verheugde de ministers dat de Commissie in haar mededeling de nadruk legt op de "kwaliteit" van R&I-investeringen, met een slimme focus op de vraag "hoe" en "waar" beslissingen over R&I-investeringen worden genomen, op strategisch, programmatorisch en institutioneel niveau. De algemene consensus onder de ministers was dat O&I-uitgaven doeltreffender moeten worden gemaakt om meer effect te sorteren, nu de begrotingsruimte voor O&I bij een aantal lidstaten krap is en deze landen slimme maatregelen inzake begrotingsconsolidatie moeten nemen, waaronder niet conventionele maatregelen zoals het Juncker-pakket, dat mikt op investeringen in nieuwe en innovatieve projecten en zodoende een aanvulling is op Horizon 2020.

Wel dienen deze hervormingen gepaard te gaan met groeivriendelijke maatregelen en acties voor een volledige verwezenlijking van de Europese onderzoeksruimte, de eengemaakte kennismarkt, die de Europese economie een nieuwe impuls zal geven dank zij een sterker onderzoeks-ecosysteem en meer arbeidsmogelijkheden voor alle vernieuwers, in het bijzonder vrouwen en jonge onderzoekers. In dit verband benadrukt het voorzitterschap dat het van belang is het concept van een gemeenschappelijke onderzoeksruimte uit te breiden met het Middellandse Zeegebied. Sommige ministers onderstreepten dat er een slimmer en innovatievriendelijker regelgevingskader tot stand moet worden gebracht.

Een aantal ministers beschouwt het Europees semester als een noodzakelijk kader voor het bevorderen van structurele hervormingen op het gebied van R&I, en wees daarbij met nadruk op mogelijke hervormingen in de nationale onderzoeks- en onderwijssystemen. Met betrekking tot de implementatie van hervormingen en het verbeteren van de kwaliteit van O&I-investeringen werden slimme specialisatiestrategieën gezien als een essentieel instrument om investeringen aan te sturen. Veel lidstaten pleitten ook voor een optimaal gebruik van hulpbronnen en het bundelen van inspanningen door de nationale O&I-agenda's op elkaar af te stemmen of door gezamenlijke programmering, met name om een antwoord te vinden op grote maatschappelijke uitdagingen.

Het ontwikkelen van het fundament aan menselijk kapitaal wordt door veel ministers essentieel geacht voor de toekomst van O&I in Europa. Het onderwijsbeleid is een natuurlijke component van het beleid ter bevordering van groei, banen en concurrentievermogen, doordat de benadering van de onderwijs- en de academische wereld en de behoeften van industrie en arbeidsmarkt aan elkaar worden gekoppeld, en ondernemerschap en overdraagbare en innovatievaardigheden worden aangemoedigd. Beklemtoond werd ook dat de verschillen op het gebied van onderzoeksvormen tussen de lidstaten van de EU moeten worden verminderd. Een ander aspect dat zorgvuldig moet worden bekeken is de verhouding wetenschap/samenleving, teneinde te bereiken dat ons onderzoek en onze innovatie steeds "verantwoordelijker" zijn, teneinde de rol te erkennen die de samenleving speelt bij het stimuleren van innovatie en filantropie te propageren voor basisonderzoek.

De ministers waren tevens van mening dat er ondanks de recente inspanningen van de Commissie onvoldoende betrouwbare outputindicatoren voorhanden zijn, wat het beoordelen van kwaliteit, efficiëntie en effect van O&I-beleid bemoeilijkt. Sommige ministers beklemtoonden dat een methode nodig is om niet alleen de O&I-input, maar ook het resultaat van O&I-beleid en O&I-maatregelen te kunnen monitoren.

Alle ministers benadrukten dat **ruimtevaart** zeker een onderwerp is waar we met steeds meer aandacht naar moeten kijken omdat het een enorm potentieel heeft om bij te dragen aan innovatie, groei en welzijn van de burgers. In dit verband besloot de Raad te gaan werken aan een Europese langetermijn-strategie voor ruimte-onderzoek.

Vervoer, Telecommunicatie en Energie

Vervoer

Op 3 december 2014 heeft de Raad Vervoer conclusies vastgesteld over vervoersinfrastructuur en het trans-Europees vervoersnetwerk (doc. 16363/14).

Naar aanleiding van het openbaar debat tijdens de informele Raad Vervoer in Milaan op 16 en 17 september 2014 en het door voorzitter Juncker voorgestelde pakket voor banen, groei en investeringen, wordt in de conclusies gesteld dat investeringen in de vervoersinfrastructuur goed zijn voor groei, concurrentievermogen en banen, en zodoende een belangrijke concrete bijdrage leveren aan de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie.

De Raad benadrukt in zijn conclusies dat een volledig en efficiënt vervoersinfrastructuurnetwerk een krachtig instrument is voor het bijdragen aan de benutting van het potentieel van de interne markt en voor het verbeteren van de toegang van alle regio's.

Meer in het bijzonder roept de Raad op:

- een evenwichtige benadering te hanteren van houdbare overheidsfinanciën en groei, en open te staan voor innovatieve financieringsregelingen die plannen ondersteunen voor het voltooiën van het trans-Europees kernnetwerk tussen nu en 2030;
- het grootst mogelijke investeringsvolume in te zetten, waarbij de middelen van de financieringsfaciliteit voor Europese verbindingen vooral naar het kernnetwerk gaan, in combinatie, waar passend, met andere EU-bronnen, subsidies worden vermengd met innovatieve financieringsinstrumenten waardoor op de kapitaalmarkten beschikbare liquide middelen worden aangetrokken;
- een portefeuille samen te stellen (de lidstaten in samenwerking met de Europese Investeringsbank en de Commissie) van projecten met echte Europese meerwaarde, waardoor er concrete bijdragen worden geleverd aan het activeren van investeringen in de Europese economie;
- volledig gebruik te maken van de formule van corridors van het kernnetwerk, namelijk via het werk van de Europese coördinatoren, om de uitvoering te vergemakkelijken en deugdelijke werkplannen voor de corridors op te stellen;
- waar nodig maatregelen te nemen om juridische of bestuurlijke obstakels (op gebieden zoals staatssteun of vergunningsprocedures) weg te nemen, en om de randvoorwaarden voor vervoersbeleid te versterken;
- er de nodige aandacht aan te schenken dat infrastructuur een uitrusting krijgt die schone vervoerstechnologieën en intelligente vervoerssystemen mogelijk maakt, evenals aandacht aan stedelijke knooppunten en vervoersknooppunten; niet alleen te investeren in nieuwe infrastructuur, maar de bestaande te onderhouden en op te knappen zodat de infrastructuur en het gehele EU-vervoerssysteem efficiënter en duurzamer worden.

Telecommunicatie

De Raad TTE (Telecommunicatie) heeft de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie op 27 november 2014 besproken. De ministers waren ingenomen met het evaluatieproces en gaven een brede steun aan de voortzetting van de Europa 2020-strategie met de digitale agenda voor Europa (DAE) als een van de vlaggenschipinitiatieven, hoewel zij vinden dat de nadruk meer op maatregelen voor groei en banen zou moeten liggen.

Het debat ging voornamelijk over de meerwaarde van de strategie en het DAE-initiatief, en over mogelijke aanpassingen in de prioriteiten voor de resterende vijf jaar. De ministers bleken in meerderheid positief te staan tegenover de strategie en de waarde van de DAE, die de zichtbaarheid van de digitale kwesties op EU- en nationaal niveau vergroot.

De ministers erkenden de vooruitgang die geboekt is met een aantal digitale vraagstukken, zoals het laatste digitale scorebord aangeeft, maar vermeldden ook dat er nog werk verricht moet worden op enkele gebieden die nauw aansluiten bij de prioriteiten van de DAE:

- ontwikkeling van digitale vaardigheden in het licht van de groeiende kloof tussen gebruikers en aanbieders, alsmede het aantrekken van jonge mensen naar de ICT-sector,
- steun aan startende bedrijven/mkb, vooral door de administratieve obstakels te verminderen,
- aanpakken van fiscale kwesties in verband met digitale platforms,
- werk voor de voltooiing van de eengemaakte digitale markt, met name stimuleren van e-handel en verbeteren van internetbeveiliging,
- wegwerken van de digitale tweedeling tussen en binnen de lidstaten (steden versus platteland),
- ontwikkeling van e-overheid en elektronische toegang tot openbare diensten, met name grensoverschrijdende, hetgeen een betere interoperabiliteit vergt,
- verdere ontwikkeling van hogesnelheidsbreedbandnetwerken. In dit verband is zekerheid in regelgeving een absolute vereiste voor investeerders. Verscheidene ministers wezen hier op het potentieel van het investeringsplan van 315 miljard euro dat de Commissie heeft voorgesteld,
- meer steun aan onderzoek en innovatie, cloudcomputing en big data.

De ministers stelden ook voor publiek-private partnerschappen op te zetten om vaart te maken en de financiering te vergemakkelijken. Zij pleitten voor betere raadplegingsprocedures aangaande land-specifieke aanbevelingen tussen lidstaten en Commissie in het kader van het Europees semester. Met betrekking tot de evaluatie van de Europa 2020-strategie wensten zij in de DAE ook meer aandacht voor groei en banen, vanuit het oogpunt van concurrentie.

Energie

De Raad TTE (Energie) heeft de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie op 9 december 2014 besproken. De delegaties waren ingenomen met het evaluatieproces en gaven een brede steun aan de voortzetting van de Europa 2020-strategie, hoewel zij vinden dat de nadruk meer op maatregelen voor groei en banen zou moeten liggen.

Aan de hand van drie vragen over de meerwaarde van de strategie, de sectoren die voorrang moeten krijgen en de bijdrage van het Europees semester aan het beheer van het kader voor het klimaat- en energiebeleid 2030, werd duidelijk dat de delegaties zeer positief staan tegenover de strategie en de waarde ervan onderkennen voor het verbeteren van de zichtbaarheid en het dichterbij brengen van de energie- en klimaatdoelen op nationaal niveau en het stimuleren van het scheppen van banen op dat gebied. Er moet echter ook worden gekeken naar het bredere plaatje en gerelateerde elementen, zoals marktintegratie, interconnecties en netwerkontwikkeling, die achterlopen.

Veel delegaties stelden dat energie-efficiëntie, hernieuwbare energie, de interne energiemarkt en interconnecties, de bouw- en vervoerssector, onderzoek en innovatie en investeringen in koolstof-arme technologieën de komende vijf jaar voorrang moeten krijgen. Ze zeiden echter ook dat specifieke nationale omstandigheden en dus ook prioriteiten, moeten worden meegewogen. Er moet meer belang worden toegekend aan concurrentievermogen en industrialisatie, en de Europa 2020-strategie moet daaraan bijdragen. Stelselmatiger rapportage over onderzoek en innovatie zou ook welkom zijn.

Niet alle delegaties stemden in met de koppeling tussen de Europa-2020-strategie en het klimaat- en energiekader 2030. Sommige delegaties wezen erop dat de Europa-2020-strategie invloed zal hebben op de verwezenlijking van het kader 2030 terwijl andere niet inzagen waarom de Europa-2020-strategie zou moeten worden aangepast aan de 2030-doelstellingen. Zo benadrukten de delegaties ook dat moet worden vermeden dat er dubbel werk wordt verricht in de diverse beheersprocessen (Europees semester, 2030, Energie-unie) die waarschijnlijk op hetzelfde moment aan gelijksoortige onderwerpen zullen werken. Ook is het tijd om te kijken naar de samenhang van de Europa-2020-strategie met het project van de Energie-unie.

Verscheidene delegaties wensen meer flexibiliteit en een mogelijkheid voor uitvoeriger raadpleging en betrokkenheid van nationale belanghebbenden als een middel om te bewerkstelligen dat de lidstaten delen in de verantwoordelijkheid voor de strategie. Een efficiëntere uitvoering van de strategie zou ook gebaat zijn bij nauwere samenwerking tussen de betrokken sectorale afdelingen op nationaal en op EU-niveau.

Milieu

Na een openbaar debat in de zitting van 28 oktober 2014 nam de Raad Milieu conclusies aan over het vergroenen van het Europees semester en de Europa 2020-strategie (doc. 14731/14). De conclusies waren geïnspireerd op de gedachtewisseling die de ministers van milieu en werkgelegenheid in juli hadden gehouden tijdens hun informele bijeenkomst in Milaan.

De aanneming van conclusies over dit thema laat een sterker politiek signaal horen van de kant van de Raad Milieu, die de afgelopen jaren regelmatig van gedachten gewisseld heeft over de vergroening van het Europees semester. Zij vormen een concrete basis voor de samenvatting van het voorzitterschap over de evaluatie halverwege van de Europa 2020-strategie wat betreft de milieu- en duurzaamheidsaspecten van de strategie en de uitvoering ervan.

In de conclusies en het ministerieel debat wordt erop gewezen dat een groenere economie bijdraagt aan welvaart voor de lange termijn, en dat er een omschakeling nodig is naar een hulpbronnen-efficiënte circulaire economie. Structurele hervormingen, zoals de circulaire/groene economie vraagt, spelen een cruciale rol bij de verwezenlijking van een duurzame Europese groei en concurrentiekracht in de huidige geglobaliseerde wereld. In de overweging dat milieubeleid belangrijk is om de huidige problemen voor de economische governance van de Unie op te lossen, moet de milieudimensie van de Europa 2020-strategie krachtig bevestigd worden.

Met name het potentieel van de hulpbronnefficiëntie voor groene groei en werkgelegenheid moet in de strategie geïntegreerd worden en de synergie tussen de verschillende onderdelen van de Europa 2020-strategie moeten versterkt worden. In de conclusies komen ook verschillende instrumenten ter sprake die kunnen worden toegepast ter bevordering van de omschakeling naar een meer duurzame, koolstofarme en hulpbronnefficiënte economie, zoals het verschuiven van belasting op arbeid naar belasting op vervuiling, het gebruik van energie en andere hulpbronnen op een budgettair neutrale wijze, de toepassing van het beginsel dat de vervuiler betaalt, groene overheidsopdrachten, ecologisch ontwerp en eco-innovatie, synergieën tussen natuurlijk en cultureel kapitaal voor de ontwikkeling van sectoraal beleid dat ecosystemen en ecosysteemdiensten integreert, steun voor hulpbronnefficiënte processen, met name in het mkb, de ontwikkeling van groene infrastructuur en de geleidelijke afschaffing van subsidies die schadelijk zijn voor het milieu.

In de conclusies wordt onder meer gewezen op de noodzaak van

- een betere integratie van hulpbronnefficiëntie in de Europa-2020-strategie, ook door de invoering van een niet-bindend EU-streefdoel,
- rekening houden met de beginselen van de circulaire economie en het potentieel op het gebied van groene werkgelegenheid in het Europees semester, indien mogelijk met ingang van 2015,
- meer structuur en regelmaat in de rapportage over groene vaardigheden, werkgelegenheid en groei, in het kader van het gezamenlijk verslag over de werkgelegenheid dat aan de jaarlijkse groeianalyse is gehecht,
- verdere ontwikkeling van een ruimere definitie van groene banen en verbetering van monitoring- en rapportage-instrumenten, met inbegrip van een methodiek om beter rekening te houden met de vooruitgang in de richting van een efficiënt gebruik van hulpbronnen op nationaal niveau,
- de ontwikkeling van een systeem voor de beoordeling van natuurlijke hulpbronnen, bio-diversiteit en de daardoor geleverde ecosysteemdiensten (als "natuurlijk kapitaal" van de EU),
- verbetering van het governanceproces van de Europa 2020-strategie door de rol van de milieuministers in het Europees semester te versterken, zodat er een evenwichtige integratie van de economische, sociale en ecologische dimensie in dit proces gerealiseerd wordt.

Onderwijs

De onderwijsministers die op 12 december 2014 de Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport bijwoonden, bespraken de economische argumenten voor onderwijs in het kader van de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie.

De ministers waren het erover eens dat opnemings van onderwijs in de strategie een erkenning is van de fundamentele rol ervan in de ontwikkeling van vaardigheden en inzetbaarheid op de arbeidsmarkt, de versterking van het innoverend vermogen en de stimulering van het concurrentievermogen. Dit had niet alleen bijgedragen tot de algemene strategie voor banen en groei, maar in net zo belangrijke mate aan het verbeteren van onderwijs- en opleidingsstelsels overal in de Unie. Eigen verantwoordelijkheid van de lidstaten in het onderwijs- en opleidingsbeleid blijft van essentieel belang, maar initiatieven op EU-niveau hebben aangetoond dat zij een inspiratiebron voor en een versterking van waardevolle nationale hervormingen kunnen zijn, met name het ERASMUS+-programma, dat de gelegenheid biedt voor een debat over de meerwaarde van internationale mobiliteitsprogramma's middels gestructureerde curriculaire mobiliteitservaringen.

Met betrekking tot het tweeledige kerndoel voor onderwijs, te weten minder voortijdige schoolverlaters en meer afgestudeerden in het hoger onderwijs, benadrukten veel ministers de belangrijke rol die zij op nationaal niveau hadden vervuld, vooral wat betreft de terugdringing van het aantal voortijdige schoolverlaters. Velen maakten melding van goede vooruitgang in de richting van beide onderdelen van het doel en steunden de handhaving ervan, hoewel sommigen eraan toevoegden dat er naast kwantitatieve ook kwalitatieve indicatoren nodig zijn. Inzake andere prioriteiten voor de komende periode vonden verscheidene ministers dat meer nadruk dient te worden gelegd op een aantal gemeenschappelijke uitdagingen die in de landenspecifieke aanbevelingen zijn aangestipt. Voorbeelden daarvan zijn de noodzaak om basisvaardigheden te verbeteren, beroepsonderwijs en -opleiding aantrekkelijker te maken, leren op de werkplek en leerlingplaatsen te propageren en meer kansen te bieden op volwassenenonderwijs en tweedekans-onderwijs. Een aantal ministers vroeg om meer inspanningen voor het ontwikkelen en propageren van e-leren, en om stimulansen voor creatieve en innovatieve capaciteiten via het onderwijs.

Verscheidene ministers stelden dat onderwijs niet slechts jongeren voorbereidt op een baan, maar ook een intrinsieke waarde heeft en een sleutelrol vervult bij het bevorderen van sociale samenhang en actief burgerschap. De ministers waren het er allemaal over eens dat onderwijs een investering in de toekomst is met potentiële significante economische en sociale winstpunten op de lange termijn, hoewel velen erkenden dat het, in tijden van begrotingsbeperkingen, van belang is ervoor te zorgen dat dergelijke investeringen efficiënt zijn qua leerresultaten. Verscheidene ministers verheugden zich erover dat onderwijs en opleiding mede zijn opgenomen in het recente voorstel van de Commissie voor een significant nieuw investeringspakket.

Tot slot beklemtoonden de ministers het belang en het nut van het propageren van sectoroverschrijdende samenwerking met andere beleidsterreinen, zoals geïllustreerd door de aanwezigheid van de ministers voor werkgelegenheid van het voorzitterschapstrio bij de Raadszitting en door de toenemende samenwerking met het Comité voor de werkgelegenheid. Er was echter ook ruime overeenstemming over het feit dat het van essentieel belang is dat er wordt vastgehouden aan een holistische benadering van onderwijs vanuit het oogpunt van een leven lang leren, te beginnen met voor- en vroegschoolse educatie en vervolgens beroepsonderwijs en -opleiding en volwassenenonderwijs, en dat de Raadsformatie Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport verantwoordelijkheid voor al die terreinen moet blijven behouden.

Cultuur

In de zitting van de Raad Onderwijs, Jeugdzaken, Cultuur en Sport (Cultuur) op 25 november 2014 hebben de ministers gedebatteerd over de bijdrage van de culturele en de creatieve sector, met inbegrip van het cultureel erfgoed, aan de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie.

De ministers benadrukten dat de culturele en de creatieve sector een belangrijke bron van economische groei zijn, waarvan het potentieel door de Unie volledig moet worden benut in het streven om terug te keren naar het pad van sterke, duurzame groei, zowel in termen van bbp als werkgelegenheid.

Beide sectoren - en ook cultuurgerelateerd toerisme, dat van groot belang is in een aantal lidstaten - zijn op zichzelf reeds zeer belangrijke economische sectoren, met een enorm potentieel voor groei en werkgelegenheid in de toekomst. De digitale agenda is in het debat met name naar voren gebracht als een belangrijk gebied waarop de vooruitgang moet worden versneld, door middel van hervorming van de regels op het gebied van auteursrecht en de modernisering van de richtlijn inzake audiovisuele mediadiensten.

Maar er is ook een horizontaal, sectoroverschrijdend effect: creativiteit wordt dankzij cultuur geschapen en ontwikkeld, en deze vaardigheden zijn cruciaal voor de ontwikkeling van innovatie en ondernemerschap in de gehele economie. Nieuwe technologieën kunnen ook met de traditionele vaardigheden worden gecombineerd voor het ontwikkelen van nieuwe creatieve werk- en productie-methoden.

Ook de belangrijke rol van cultuur als middel voor de totstandkoming van gemeenschappen en ter versterking van de cohesie van de samenleving, op een moment dat de aanhoudende hoge niveaus van werkloosheid de cohesie onder druk zetten, werd tijdens het debat onderstreept. Veel ministers wezen erop dat cultuur ongetwijfeld economische waarde heeft, maar ook een intrinsieke.

Het gevarieerde en rijke Europese culturele erfgoed is niet alleen een economisch waardevolle inspiratiebron voor creativiteit en innovatie en een bron van comparatief voordeel ten opzichte van andere regio's in de wereld, maar ook een belangrijk onderdeel van de identiteit van Europa. Als zodanig is het van vitaal belang dat deze culturele diversiteit in stand wordt gehouden.

De ministers waren van oordeel dat het, om het potentieel van cultuur voor groei en werkgelegenheid ten volle te realiseren, het noodzakelijk is om de banden tussen cultuur en andere beleidsterreinen, waaronder onderwijs, financiën, toerisme en werkgelegenheid, aan te halen. De standpunten liepen echter uiteen over de vraag of er een meer formele integratie in het Europees semester nodig of wenselijk is, met name gezien het feit dat overeenkomstig artikel 167 van het VWEU de bevoegdheid op dit terrein in de eerste plaats bij de lidstaten berust.

Landbouw en Visserij

De Raad Landbouw en Visserij heeft in het kader van de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie een oriënterend debat gehouden op 13 oktober 2014.

De ministers waren het er in grote mate over eens dat de Europa 2020-doelstellingen nog steeds relevant zijn en nu niet mogen worden gewijzigd. Zij benadrukten de belangrijke rol die de landbouw speelt bij de verwezenlijking van de doelstellingen van de strategie. Aan deze rol moet meer recht worden gedaan. In veel lidstaten heeft de landbouw een essentiële rol gespeeld in het economisch herstel, door het handhaven of zelfs vergroten van werkgelegenheid en groei in plattelandsgebieden.

Enkele ministers waren van mening dat de uitvoering van de Europa 2020-strategie nog kan worden verbeterd, en onderstreepten de noodzaak van een meer coherente aanpak. Maatregelen voor het realiseren van de kerndoelen, met inbegrip van de landspecifieke aanbevelingen, moeten elkaar aanvullen, om overlappingsen te voorkomen en te zorgen voor samenhang met de algemene doelstellingen. In dit licht hebben veel ministers gepleit voor meer flexibiliteit zodat de lidstaten de meest geschikte manier kunnen kiezen om de doelstellingen te bereiken. Verscheidene ministers stelden ook de kwestie van de eigendom aan de orde, met nadruk op de noodzaak van meer betrokkenheid van de nationale instanties bij de opstelling van de landspecifieke aanbevelingen, teneinde de uitvoering ervan te verbeteren.

Veel ministers vonden dat het hervormde gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) een uitgebreide reeks instrumenten biedt ter ondersteuning van de verwezenlijking van alle vijf doelstellingen van Europa 2020. In het bijzonder de prioriteiten van de tweede pijler van het GLB (plattelandontwikkeling) zijn uitgewerkt op basis van de doelstellingen van Europa 2020. Een aantal ministers wees er in dit verband op dat de sleutel voor de uitvoering op nationaal niveau, waar zij naartoe werken, is ervoor te zorgen dat de doelstellingen van Europa 2020 krachtig worden verankerd in de partnerschapsovereenkomsten voor de Europese structuur- en investeringsfondsen. Landbouw zou aldus, naast andere economische sectoren, op een consequente en coherente wijze bijdragen tot de uitvoering van de strategie. Daarnaast wezen veel ministers op het belang van specifieke maatregelen op het gebied van innovatie, onderwijs en opleiding, en steun voor jongeren, landbouwers en het mkb. Zij erkenden dat een van de belangrijkste uitdagingen voor de landbouw gelegen is in het bevorderen van de werkgelegenheid voor jongeren, en het mogelijk maken van de generatiewisseling, met bijzondere aandacht voor de demografische vernieuwing ter verhoging van het concurrentievermogen en de toegevoegde waarde van de landbouw op lange termijn.

Cohesie

De Raad Algemene Zaken (Cohesie) heeft op 19 november van gedachten gewisseld over de bijdrage van het cohesiebeleid aan de opstelling van de tussentijdse evaluatie van de EU 2020-strategie.

Daarbij werd bevestigd dat het cohesiebeleid belangrijk is in de tussentijdse evaluatie van de Europa 2020-strategie. De ministers benadrukten dat de verwezenlijking van de doelstellingen van de Europa 2020-strategie in het bijzonder stoelt op de nieuwe processen van het economisch bestuur en op de sectorale beleidsmaatregelen en de financiering daarvan. Voorts onderstreepten de ministers dat uit de bevindingen van het zesde verslag inzake economische, sociale en territoriale cohesie blijkt dat het cohesiebeleid al sinds de start van de Europa 2020-strategie in belangrijke mate bijdraagt aan de verwezenlijking daarvan. In dit verband benadrukten de ministers dat, voor de programmeringsperiode 2014-2020, het nieuwe cohesiebeleid volledig in lijn is met de Europa 2020-strategie en de kerndoelen ervan en verband houdt met het Europees semester en het economische governanceproces van de EU. De grotere resultaatgerichtheid werd ook genoemd als een manier om een betere bijdrage te leveren aan de uitvoering van de strategie.

Andere geluiden die uit het debat naar voren komen, hebben betrekking op de rol die het cohesiebeleid kan spelen bij de bevordering van structurele hervormingen in het kader van de versterkte band tussen het cohesiebeleid en het economisch bestuur. Voorts is gesuggereerd om meer nadruk te leggen op de territoriale dimensie van de Europa 2020-strategie, waarbij opnieuw gewezen werd op de behoefte aan een verdere versterking van de rol van de lokale overheden en aan meer eigen verantwoordelijkheid in de landspecifieke aanbevelingen. De lidstaten en de regio's worden geconfronteerd met verschillende uitdagingen en moeten duidelijke keuzes maken in verband met hun doelstellingen, en aldus waarborgen dat geïnvesteerd wordt op gebieden die een rechtstreekse en onmiddellijke invloed hebben op groei en werkgelegenheid. De ministers onderschreven tevens de behoefte aan transparante en regelmatige rapportage en monitoring.

De ministers benadrukten dat er een redelijk evenwicht moet zijn tussen het resultaat van de evaluatie van de Europa 2020-strategie en de bijzondere kenmerken van het cohesiebeleid, dat meestal wordt opgebouwd rond langdurige, stabiele investeringen gedurende de gehele programmeringsperiode. Om iets te doen aan de tekortkomingen bij de tenuitvoerlegging van de strategie, moet bij de evaluatie rekening worden gehouden met de meerjarige programmeringscyclus, multi-level governance, territoriale aspecten en de logica van structurele investeringen. Tegelijkertijd moet de bijdrage van het cohesiebeleid zorgen voor meer speelruimte voor de lidstaten bij het vormgeven van deze maatregelen en instrumenten, met name de landspecifieke aanbevelingen, die vaak beschouwd worden als te prescriptief. Tevens werd geopperd dat de procedures moeten worden vereenvoudigd en dat rekening moet worden gehouden met de administratieve lasten.

Tegen deze achtergrond wezen de ministers erop dat het cohesiebeleid in een eerdere fase van het Europees semester meer gewicht moet krijgen. Dat zou de bijdrage van het cohesiebeleid aan de verwezenlijking van de Europa 2020-strategie doeltreffender maken. Het zou er ook voor kunnen zorgen dat bij de herziening van de Europa 2020-strategie rekening wordt gehouden met de programmeringservaring en de versterking van de samenhang van het cohesiebeleid met de economische governance. Deze benadering zou één van de belangrijkste punten kunnen zijn die moeten worden behandeld in de komende debatten in de aan cohesie gewijde zitting van de Raad Algemene Zaken.
